

UNDRINGSKUBEN

- EN LEVENDE PEDAGOGIKK -

Med bakgrunn i vår pedagogiske plattform og pedagogiske overbevisning har vi i Solheim barnehage begynt å bruke et nytt pedagogisk verktøy for å synliggjøre arbeidet med fagområdene i rammeplanen. Dette har vi gjort for å sikre at vi oppfyller kravene i Lov om barnehage og Rammeplanen, for å ivareta innholdet i hverdagen vår og for å gjøre dette arbeidet mer levende, både for barn, foreldre og ansatte. Målet er å skape en fast ramme med klare mål som sikrer innholdet, men samtidig gir barn og voksne store muligheter for å arbeide spontant og kreativt.

Metoden baserer seg på seks viktige aspekter som skal prege hverdagen i barnehagen og måten vi arbeider på:

1. GOD TID
2. OPPLEVELSER
3. UNDRING
4. LEK
5. HUMOR
6. GLEDE

” Verden skal levendegjøres, ikke bare beskrives”! Slik må vi levendegjøre pedagogikken til barn!»

-Kari Pape

Vi har delt arbeidet vårt inn i 5 fagområder med egne mål og eget årshjul for innhold.

HJERTEDAGEN

Vennskap, empati, lek, samarbeid, trygghet, kjærlighet, følelser, anerkjennelse, respekt

MÅL:

- erfarer at grunnleggende spørsmål er vesentlige, ved at det gis anledning og ro til undring og tenkning, samtaler og fortellinger
- tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- får innsikt i grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og deres plass i kulturen
- får kjennskap til kristne høytider og tradisjoner og tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen
- blir kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- være seg sitt yrkesetiske ansvar for praktisering av barnehagens verdigrunnlag bevisst
- møte barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt
- skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler
- skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike måter å leve på
- hjelpe barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger

- være seg bevisst den betydning personalet har som forbilder og opptre slik at barna kan få støtte i egen identitet og respekt for hverandre
- la den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytidsmarkeringer og markere andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen.
- fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk-og tekstformer i hverdagen

TEMA:

- Følelsene våre
- Vennskap – hvordan være en god venn
- Konfliktløsning
- Være hjelpsom
- Samarbeid
- Tanker (hemmeligheter gode/dårlige)
- Sosialt nettverk, familien
- Hvor vi bor
- Trafikksikkerhet – Tarkus
- Bry seg om hverandre – prososial adferd
- Likheter og ulikheter, likeverd
- Trygghet

AKTIVITETER:

- steg for steg
- dramalek
- vennekort
- sangleker
- sanger
- samtaler

- høytlesning
- dramatisere (voksen/barn, barn/barn)
- gode/dårlige hemmeligheter – kartlegge barnas nettverk
- felles prosjekter – samarbeid(konstruksjon, forming, snekring, baking...)
- rollelek – legge til rette inne og ute
- Tarkus – trafikkssikkerhet
- Musikk og bevegelse
- Kroppen-spillet

SANGER:

- Tuppen og lillemor
- Være den du er (skrimmel skramel)
- Antijantelov(Kor artig)
- Ta ikke leken fra meg (kor artig)
- Jo mer vi er sammen
- Kaptein Sabeltann venner
- Jeg blir så glad når jeg ser deg
- Lang lang rekke
- Barn av regnbuen
- Morgendagens søsken
- Smil og vær glad
- Stopp ikke mobb
- Så lager vi en sang
- Her kommer vennen min

BØKER og EVENTYR:

- Jeg er meg – min meg

- Den lille røde høna
- Ulven og de syv geitekillinger
- Gullhår
- Dokkene som ville danse
- De takknemmelige fuglene
- De snille dyrene
- Løveklo og musetann

Turer, bevegelse, undring og nysgjerrighet, utforske, nærmiljø, miljø, opplevelser, lære nytt, kropp, helse, motorikk

MÅL:

- opplever naturen og undring over naturens mangfoldighet
- opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen
- får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon
- lærer å iakttta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen
- Erfarer hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.
- får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer
- videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet
- får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider
- utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen
- utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige
- Får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger og stimulere dem til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.
 - Undre seg sammen med barna og sammen finne svar og løsninger på ulike spørsmål og problemstillinger.
 - i tale og handling fremme en forståelse for bærekraftig utvikling og velge litteratur og aktiviteter som fremmer en slik forståelse
 - inkludere friluft aktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv
 - nytte nærmiljøets muligheter for at barna kan iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter
 - la barn få innsikt i produksjon av matvarer
 - gi barna begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død
 - Bygge på og videreutvikle barnas erfaringer med tekniske leker og teknikk i hverdagen.
-
- organisere hverdagen slik at det finnes en gjennomtenkt veksling mellom perioder med ro, aktivitet og måltider, og bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kost, hygiene, aktivitet og hvile
 - sørge for god planlegging og fleksibel tilrettelegging og utnyttelse av det fysiske miljøet, og vurdere hvordan nærmiljøet kan supplere barnehagens arealer til ulike årstider
 - sørge for at kropps- og bevegelseskulturen i barnehagen gjenspeiler mangfoldet i barnas kulturelle forankring og ta hensyn til kulturforskjeller når det gjelder forholdet til kropp
 - tilrettelegge for og inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktivitet for alle, uansett kjønn og kroppslige, psykiske og sosiale forutsetninger
 - forstå og gi oppmuntrende bekreftelse på barns sansemotoriske og kroppslige lek og inspirere alle barn til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine kroppslige muligheter
 - følge opp barns lekeinitiativ og tilby lek og spill der barna er fysisk aktive og opplever glede gjennom mestring og fellesskap

- skape betingelser for kroppslig lek og aktivitet der det også brytes med tradisjonelle kjønnsrollemønstre slik at jenter og gutter på en likeverdig måte kan delta i alle aktivitetsformer
- ta vare på barns helse og sikkerhet og kunne utføre førstehjelp

AKTIVITETER:

- Turer nærmiljøet
- Turer til referanse områdene våre.
- Hinderløyper
- Ballspill
- Natursti
- Dans
- Regelleker
- Oppdagelses ferder
- Rollelek
- Samtaler
- Eksperimenter
- Turer til forballbanen/gymsalen
- Turer i marka
- Konstruksjonslek
- Land- art
- Artskort
- Kroppen-spillet

BØKER:

- Jeg vil mestre
- Børn, dyr & Natur
- Ut på tur
- Alba – inspirasjonshefte

Begreper, språkutvikling, kommunikasjon, selvtillit/selvfølelse, samhandling, tekst

MÅL:

- lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping
- lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver
- blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.
- opplever glede over og utforske og leke med tall og former
- tilegner seg gode og anvendbare matematiske begreper
- erfarer, utforsker og leker med form og mønster
- erfarer ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne
- Erfarer plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- være seg bevisst sin forbildefunksjon for hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst
- fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbalt og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagte situasjoner
- skape et språkstimulerende miljø for alle barn og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang
- vise forståelse for betydningen av barns morsmål
- oppmuntre barn med to eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk
- støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling
- la barn møte symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger, og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, lekeskrive eller til å diktere tekst
- skape et miljø hvor barn og voksne daglig opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles
- være lyttende og oppmerksomme i forhold til den matematikken barnet uttrykker gjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter
- støtte barnets matematiske utvikling med utgangspunkt i barnets interesser og uttrykksformer
- være bevisst egen begrepsbruk om matematiske fenomener
- styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger
- resonnere og undre seg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall og stimulere barnas evne til å bruke språket som redskap for logisk tenkning
- sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser, leker og formingsmateriell og tilby materiell som gir barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning
- gi barna impulser og erfaringer med design ved og utforske, oppdage og skape ulike former og mønstre

- legge til rette for at barna i lek og hverdagsaktiviteter får erfaringer med ulike typer mål, målenheter og måleredskaper og stimulere barna til å fundere rundt avstander, vekt, volum og tid.

AKTIVITETER:

- Skolegruppe
- Språksprell
- Sang/musikk/ lydbok
- Drama
- Rollelek
- Eventyr
- Høytlesning
- Spill
- Samtaler
- Konstruksjonslek
- Sortering/ rydding
- Dekke bord
- Lage mat/ bake
- Pc-spill/ Nettbrett
- Regelleker
- Matte-pakken
- Ukas bøker

GRUPPER:

På denne temadagen har vi delt ungene inn i aldersgrupper. Hver aldersgruppe har egne mål og plan for aktivitetene. Dette for å sørge for at vi når målgruppen, at der skjer en progresjon, men også at vi får repetert de ulike områdene

FANTASIHJØRNET

Estetikk, drama, musikk, forming, kreativitet, Idéskapning, skapende virksomhet, kunst, tanker, fantasi

MÅL:

- utvikler sin følsomhet til å lytte, iaktta og uttrykke seg gjennom allsidige møter med og refleksjon over kultur, kunst og estetikk
- styrker sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- utvikler sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet
- utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form, for å
- kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama
- opplever at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- skape tilstrekkelig rom for både voksenledede og barnestyrte aktiviteter for å utøve og nyte estetiske inntrykks- og uttrykksformer
- ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barns lek
- sørge for at barn daglig har tilgang til bøker, bilder, instrumenter, utkleddingsutstyr og rikelig, variert materiale og verktøy for skapende virksomhet
- være lyttende og oppmerksomme i forhold til barnas kulturelle uttrykk, vise respekt for deres ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene
- motivere barna til å uttrykke seg og gi dem mulighet for å finne sine egne uttrykksformer
- sørge for en estetisk dimensjon i fysisk miljø og innhold

- oppmuntre og stimulere barn til å iaktta estetiske fenomener og detaljer i møte med natur og fysisk miljø og i kunstneriske uttrykksmåter i arkitektur, bilde, tekst, musikk og bevegelser
- sørge for at barn opplever lokale, nasjonale og internasjonale kunst- og kulturuttrykk og at de får møte kunstnere
- gi barna anledning til å bli kjent med tradisjoner innen bomiljø, byggekunst og håndverk, kulturlandskap og kulturminner i lokalmiljøet

Aktiviteter:

- farger
- maling og tegning med ulik teknikk og verktøy
- snekring
- Bruk av ulike konstruksjonsmaterialer
- ta barnas initiativ
- sang
- dramatisering
- musisere
- inntrykk som gir uttrykk
- kunstutstilling
- dans
- Kreativ undring og spontanitet

Kultur, mat, språk, samarbeid, antall rom og form, geografi, mangfold

MÅL:

- utvikler tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet
- erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap
- blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- opplever at det tas like mye hensyn til gutter og jenter
- blir kjent med noen historiske endringer i lokalmiljø og samfunn
- utvikler forståelse for ulike tradisjoner og levesett
- blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.
- utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- blir kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- følge demokratiske prinsipper i det daglige arbeidet
- arbeide for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet
- sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre
- gi barna begynnende kunnskap om betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen
- arbeide med likestilling mellom gutter og jenter og sørge for at begge kjønn får varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet
- sørge for at barn utvider sin forståelse om kulturelle likheter og forskjeller og arbeide for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme

- være oppdatert og opptatt av samfunnet og vise interesse for barns bomiljø og lokalmiljøets mange muligheter
- bruke nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter tilpasset barnas forutsetninger og interesser og sørge for at barnehagen bidrar aktivt i nærmiljøet
- gi barna anledning til meningsfylte møter med personer, arbeidsplasser og institusjoner i barnehagens nærmiljø og sørge for at barna får bearbeide og utdype sine opplevelser
- bruke litteratur og medienes muligheter for å utvide og utdype barnas erfaringer og læring
- Bidra til at barna kan forholde seg nysgjerrige og kritiske til det som formidles gjennom mediebildet.
- skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike måter å leve på
- hjelpe barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger
- Være seg bevisst den betydning personalet har som forbilder og opptre slik at barna kan få støtte i egen identitet og respekt for hverandre og seg selv.

Aktiviteter:

- Få kjennskap til andre kulturer/land
- Lære enkle ord på de ulike språkene
- Eventyr/sagn fra andre land og kulturer
- Markere noen nasjonaldager
- Musikk fra ulike land
- Nasjonalsanger
- Oppleve mat fra ulike land (kaker, søtsaker, middag, grønnsaker, frukt, drikke)
- Verdenskartet/geografi
- Flora og fauna
- Ukas medhjelper